

מובא בחינוך (מצוה שעד) וז"ל: כל כינוי נזירות כנזירות שאין אומרים בנזירות שיהיה דברי פיו בכיוון כלבבו כמו בשבועה, אלא מכיון שבלבו להנזיר ואמר דבריו שיש בהם להבין שיהיה נזיר, אע"פ שהן מילות שאין ענין הנזירות מובן מתוכן יפה, הרי זה נזיר. עכ"ל. ואח"כ מובא שם דין ידות כמו דאיתא בסוגיין.

בספר משנת אליעזר (סי' כח) הביא יסוד, שבנזירות אין דין לבטא בשפתים (כמו שמצינו בשבועה ובנדרים), אלא כל דין דיבור שיש בנזיר נלמד מהפסוק "איש כי יפליא". וכמו שמבואר בתוס' (ד"ה - דקאמר בלבו) דכתבו - דקבלה שבלב אינה כלום כיון שבנזיר כתוב איש כי יפליא. מזה שלא כתבו דין של ביטוי בשפתים, משמע שכל דין דיבור בנזירות נלמד מאיש כי יפליא. וכדברינו הנ"ל.

ל"ב סובר החינוך שחלוק דין כינויי שבועה מנזירות (למרות שבמשנה בריש נדרים מובאים ביחד); הדין בשבועה הוא, שבאומרו כינוי - אמר את כל הדבר. מה שאי"כ בנזירות סגי דיבור פחות ברור עם צירוף של מחשבת הלב. וכן לגבי ידות חלוק דין יד בנדרים מיד בנזירות. יד בנזירות סגי מחשבת לבו או דבר חיצוני, כמו בנזיר עובר לפניו, משאי"כ נדר. ולכן מובן למה דוקא בסוגיין מובא דקאמר בלבו, ונדחית הראיה של הזכר יצחק להוכיח מכאן על כל ידות. וכן מתורץ קושיין על המהרי"ט; המהרי"ט דיבר על יד בנדר, אבל בנזיר הדין שונה, כמו שהסברנו בשם ספר החינוך.

וראיה ליסוד הנ"ל מפירושו הרא"ש לקמן דף סב (ד"ה - וי"מ) לאתויי ידים שאין מוכיחות שהויין ידים וכו' שלומדים זאת מ"איש כי יפליא" דהפלאה כי האי חשיבא הפלאה. וכוונתו כדברינו הנ"ל.

ל"פ דברינו הנ"ל יוצא - בידות דנזירות לא חשיב שאמר את כל הדבר, אלא המחשבה או דבר צדדי מצטרף (כצד ב' בחקירתנו). אבל בידות דנדרים נחשב שאמר את כל הדבר (כצד א' בחקירתנו).

★★

בגמ': כדתניא זה ק"י ואנוהו אתנאה לפניו במצות, אעשה לפניו סוכה נאה לולב נאה וכו'.

וב"ה בפ"ט דשבת (קלג:), ובפ"ק דסוכה (יא:): ע"ש.

אבל במה שאמר מרן הגרא"מ שך זצ"ל - הנה בגמ' סוטה (דף ח' ע"ב) אמרו נשים חייבים לראותה, ואנשים רשות, וקרא כתיב איש או אשה כי יזיר וגו', וע"ז אמרו למה נסמכה, וקאי על אשה נמי, ואשה הרי מצווה לבוא ולראותה.

דף ב' ע"ב

בגמ': כגון שהי' נזיר עובר לפניו.

בברכת ראש מדייק מדברי התוס' לקמן (ד' ע"ב סוד"ה כגון) שהיינו דוקא אם נזיר זה הוא באמצע ימי נזירותו, אבל אם נזיר זה כבר כלה ימי נזירותו אלא שעדיין לא הביא קרבנותיו ואכתי ישנו עדיין עליו כל דיני נזירות, מ"מ י"ל דבאומר אהא ואותו נזיר עובר לפניו, כוונתו שהוא יביא קרבנותיו, ולא חל עליו דיני נזירות.

אמנם בערוך השולחן (העתיד) הלכות נזירות (סי' ב' אות י') חולק עליו, ודוחה ראייתו מדברי התוס' שם, וכתב דכן הוא עיקר שאף ששלמו כבר ימי נזירותו, הרי מי שנודר ואומר אהא ואותו נזיר עובר לפניו, הרי הוא נזיר.

★★

בגמ': דקאמר בלבו וכו'.

יש חקירה ידועה בדין של ידות. כשאומר יד - האם נחשב שאומר את כל הדבר - או שהדיבור נשאר חלקי ורק מצרפין את מחשבת לבו.

ועיין ברשב"א (קידושין דף נ') שהקשה דאפשר להוכיח מידות, שדברים שבלב הוי דברים. עיי"ש תירוצו. והנה בקושיא, ודאי למד הרשב"א שמצרפים את מחשבת הלב (כצד ב' בחקירה), ויתכן שבתירוצו הוא חזר בו.

והנה בספר זכר יצחק רצה להוכיח מסוגיין, מזה שהגמרא אמרה "קאמר בלבו", ש"מ שמצרפים ליד את מחשבת הלב (כצד ב' בחקירתנו). אולם ביאור מדוע דוקא כאן הזכר ענין של הלב ולא ביתר הסוגיות שעוסקות בידים.

עוד צריך ביאור - בדברי המהרי"ט, הסובר שכל יד צריך שהלשון מצד עצמו תוכיח עליה ולא הוכחה צדדית. וקשה בסוגיין - שנזיר עובר לפניו הוי הוכחה צדדית.

★★